

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 324//2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj namietaného porušenia ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6 CoE 39/2010-79 z 21. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2011 doručená sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ústavný zákon“) a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 CoE 39/2010-79 z 21. decembra 2010 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 15 Er 502/2003 okresný súd uznesením č. k. 15 Er 502/2003-66 z 29. októbra 2010 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) sťažovateľke vyrubil súdny poplatok podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov v sume 2,28 € za podanie urobené elektronickými prostriedkami.

Sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu, v ktorom namietala, že predmetom exekučného konania vedeného pod sp. zn. 15 Er 502/2003 je vymoženie dlžného poistného na zdravotnom poistení, resp. poplatku z omeškania z dlžnej sumy poistného, a preto na podania v tomto exekučnom konaní sa vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Krajský súd uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu a v odôvodnení svojho uznesenia uviedol: „*V prekúmanavanej veci je nepochybné, že exekúcia bola zastavená, pričom odvolací súd výslovne zdôraznil, že platobný výmer vydaný správcom konkurznej podstaty, ktorý mal byť v danej veci exekučným titulom, je nulitným právnym aktom, ktorý nikoho nezaväzuje, hľadá sa naň akoby neexistoval, čoho dôsledkom je, že ho nie je možné vykonať.*

Z toho dôvodu nie je možné ustáliť, že by sa v danej veci jednalo o súdne konanie vo veci zdravotného poistenia, resp. vymáhania plnenia zo zdravotného poistenia... na ktoré sa vzťahuje vecné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zák. č. 71/1992 Zb.. O takéto konanie by sa jednalo iba vtedy, ak by sa výkon rozhodnutia viedol na základe riadneho exekučného titulu, čo však nesporne nie je prípad tejto veci, v ktorej oprávnený svoj návrh na vykonanie exekúcie opiera o nulitný právny akt.“

Sťažovateľka vidí porušenie ňou označených základných a iných práv v nesprávnych záveroch krajského súdu, pretože podľa nej v prípade označeného exekučného konania vzhľadom na charakter vymáhanej pohľadávky boli splnené zákonné podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch. Sťažovateľka namietala aj to, že nemala možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, na základe ktorých odvolací krajský súd potvrdil uznesenie prvostupňového okresného súdu, keďže rozhodnutie okresného súdu nebolo vôbec odôvodnené. Podľa sťažovateľky bola ukrátená na svojom vlastníckom práve, keďže nepriznaním oslobodenia od platenia súdnych poplatkov bolo v rozpore so zákonom zasiahnuté do jej vlastníctva.

Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Coe/39/2010-79 zo dňa 21. 12. 2010 došlo k porušeniu práva Sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, k porušeniu práva Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, ako aj k porušeniu vlastníckeho práva Sťažovateľa garantovaných čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, ust. § 1 ods. 1, ust. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ust. čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

2. *Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Coe/39/2010-79 zo dňa 21. 12. 2010 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.*

3. *Ústavný súd SR priznáva Sťažovateľovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia Sťažovateľa v zmysle ust. § 31a Zákona o Ústavnom súde. Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia Sťažovateľa.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a § 1 ods. 1 ústavného zákona uznesením krajského súdu, ku ktorému malo dôjsť nesprávnym právnym posúdením, pokiaľ ide o uloženie povinnosti sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok za podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom v sume 2,28 €.

Právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu týchto práv alebo slobôd (podobne IV. ÚS 238/07).

Sťažovateľka namieta porušenie procesných základných a iných práv (čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Tieto procesné práva nie sú samoučelné a ich uplatňovanie je vždy viazané na základné hmotné právo v danom prípade majetkové, ktorého porušenie sťažovateľka taktiež namieta (čl. 20 ods. 1 ústavy).

Podľa názoru ústavného súdu intenzita možného namietaného porušenia sťažovateľkou označených základných a iných práv v okolnostiach posudzovaného prípadu je určená samotnou hodnotou sporu (resp. možnou ujmom v majetkovej sfére sťažovateľky), ktorá v danom prípade predstavuje sumu 2,28 €. Ústavný súd preto konštatuje, že intenzita sťažovateľkou namietaného zásahu do jej základných a iných práv je tak nízka, že takémuto možnému zásahu nie je možné poskytnúť ústavnoprávnu ochranu už len z uvedeného dôvodu.

Napriek tomu, že už absencia náležitej intenzity možného porušenia základných a iných práv sťažovateľky je dostatočným dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd posúdil sťažnosť aj po vecnej stránke.

Ústavný súd v plnom rozsahu poukazuje na svoje závery vo svojom rozhodnutí v uznesení č. k. III. ÚS 61/2011-12 z 8. februára 2011, ako aj závery v označenom konaní posudzovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 154/2010 z 12. októbra 2010, v ktorom najvyšší súd posudzoval skutkovo totožné rozhodnutie ako je touto sťažnosťou namietané uznesenie krajského súdu, a uviedol: „... prvostupňový súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil – uviedol, podľa akej položky Sadzobníka súdnych poplatkov súdny poplatok vyrubil a tiež z akého ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch pri stanovení výšky súdneho poplatku vychádzal. Taktiež odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové a právne závery prvostupňového a odvolacieho súdu nie sú v danom prípade nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie uznesenia prvostupňového i odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv oprávneného.“

Ústavný súd preto sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu po preskúmaní jeho obsahu hodnotí ako ústavne konformné a zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napádané uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe ich vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať. Uvedené skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že k porušeniu označených práv zo strany krajského súdu nedošlo.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

V súvislosti s namietaným porušením ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavný súd uvádza, že uvedená právna norma predstavuje všeobecné interpretačné pravidlo, ktoré možno aplikovať len v súvislosti s namietaním porušením konkrétneho základného práva uvedeného v listine.

Keďže ústavný súd v posudzovanej veci nezistil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ani § 1 ods. 1 ústavného zákona.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2011